

Driekoningen 7 januari 2024

Uit de profeet Jesaja

Sta op en schitter, want uw licht is gekomen, de glorie van God gaat over u op, En zie, de duisternis bedekt de aarde en donkerte de volken, maar over u gaat God lichtend op, zijn glorie verschijnt over u. En volkeren komen naar uw licht, koningen naar de glans van uw dageraad. Sla uw ogen op en zie om u heen, allen verzamelen zich en komen naar u toe: uw zonen komen aan uit de verte, uw dochters worden op de heup aangedragen. Gij zult het zien en stralen van vreugde, uw hart zal trillen en zwellen: de schatten der zee worden naar u gebracht, de rijkdom der volken komt naar u toe. Een vloed van kamelen zal u bedekken, dromedarissen van Midjan en Efa; alle bewoners komen uit Seba, met goud en wierook beladen; zij verkondigen de lof van God.

Evangelie volgens Mattheus

Toen dan Jezus te Betlehem in Juda geboren was ten tijde van koning Herodes, kwamen er te Jeruzalem Wijzen uit het oosten en vroegen: "Waar is de pasgeboren koning der Joden? Want wij hebben zijn ster in het oosten gezien en zijn gekomen om Hem onze hulde te brengen." Toen koning Herodes dit hoorde, werd hij verontrust en heel Jeruzalem met hem. Hij riep alle hogepriesters en schriftgeleerde van het volk bijeen en legde hun de vraag voor, waar Christus moest geboren worden. Zij antwoordden hem: "Te Betlehem in Juda. Zo immers staat er geschreven bij de profeet:

*En gij, Betlehem, landstreek van Juda,
gij zijt volstrekt niet de geringste
onder de leiders van Juda,
want uit u zal een leidsman tevoorschijn treden,
die herder zal zijn over mijn volk Israël."*

Toen ontbood Herodes in het geheim de Wijzen en vroeg hun nauwkeurig naar de tijd waarop de ster verschenen was. Daarop zond hij hen naar Betlehem met de opdracht: "Gaaf een zorgvuldig onderzoek instellen naar dat Kind en wanneer gij het gevonden hebt, bericht het mij dan, opdat ook ik het hulde kan gaan brengen." Na de koning aangehoord te hebben vertrokken zij. En zie, de ster die zij in het oosten gezien hadden, ging voor hen uit totdat zij boven de plaats waar het Kind zich bevond stil bleef staan. Op het zien van de ster werden zij vervuld van overgrote vreugde. Zij gingen het huis binnen, zagen er het Kind met zijn moeder Maria en op hun knieën neer vallend betuigden zij het hun hulde. Zij haalden hun schatten tevoorschijn en boden het geschenken aan: goud, wierook en mirre. **12**En in een droom van Godswege gewaarschuwd niet meer naar Herodes terug te keren, vertrokken zij langs een andere weg naar hun land.

Overweging

Vandaag vieren we het feest van Driekoningen. Ik was als kind erg onder de indruk van die Driekoningen. Mijn vader zette de kameel met de drie koningen en de kameelknecht, die uiteraard ook een donker gezicht had, achter in de rij achter Jozef en Maria en ook nog achter de herders. Tussen Kerst en Driekoningen baden we 's-

avonds het avondgebed bij het kribbetje en zongen een kerstlied. Elke avond verplaatsten we de kameel, de koningen en de kameelknecht wat dichterbij de richting van de kribbe. Het feest van Driekoningen vormde in de jaren 50 een hoogtepunt in ons katholiek gezin.

Elk jaar weer werd het driekoningenverhaal verteld, ik vond dat mooi en ging zelf op zoek, niet naar de ster van Betlehem, maar naar de boodschap die in het verhaal wordt verteld en probeerde de kern van het verhaal te vinden in de lezingen van het feest.

In het evangelie van vandaag horen we het merkwaardige verhaal over wijzen uit het oosten die een ster volgen die hen bij de pasgeboren koning van de Joden zal brengen. Maar hoe wijs de koningen zijn, die in het evangelie magiërs worden genoemd, maar een soort astrologen zijn, eigenlijk weten ze niet echt goed waar en naar wie ze zoeken.

Wanneer de ster, die het licht is van Gods liefde en vrede, boven Jeruzalem verdwenen is, gaan ze daarom hulp zoeken bij Herodes. Of die daar blij om is, is een andere vraag. Hijzelf is immers de koning van de Joden, en nu moet hij van vreemdelingen horen dat er in zijn rijk een andere koning geboren is, en dat zint hem zeker niet. Hij is immers zetbaas van de Romeinse keizer en vreest voor zijn positie. Het klinkt allemaal heel merkwaardig, maar in werkelijkheid is dat niet zo, integendeel, het is heel herkenbaar. Want niet goed weten waar, wie of wat er gezocht wordt, beperkt zich niet tot de wijzen uit het oosten. Ook wij weten dikwijls niet wat we zoeken, en nog minder wat we willen of kunnen vinden. In deze vreselijke tijden is dat zelfs herkenbaar voor iedereen, zeker voor de tienduizenden, wellicht honderdduizenden mensen die bijna stikken in eenzaamheid, en die niet weten hoe, wie of wat die eenzaamheid kan doorbreken. Zoveel mensen die net als de wijzen geen licht meer zien. Het licht van hoop, van vriendschap, van hulp, van zorg. Het licht dat verduisterd wordt door de donkerte van verlatenheid, moedeloosheid, wanhoop.

Maar ook zonder die duisternis weten velen, misschien ook wijzelf, niet altijd hoe, wie, wat of waar moet gezocht worden naar een oplossing van problemen, bijvoorbeeld in onze relatie, met onze kinderen of kleinkinderen, met onze huisgenoten, met onze collega's, met de mensen met wie we samenleven, in een gemeenschap, in een bedrijf, in de gevangenis, in een moeilijke buurt. Eigenlijk gelijk waar, want overal kunnen er problemen en conflicten oprijzen, en lijkt het licht van vrede verduisterd. Zovelen dwalen rond in die duisternis van het onbekende en zoeken, net zoals de wijzen uit het oosten, hulp bij de verkeerde. Zij gingen naar Herodes, en dat hadden ze niet moeten doen, want het enige wat hij wil is dat pasgeboren koningskind vermoorden. En zulke mensen als Herodes bestaan er vandaag in overvloed. Ze heten Trump of Poetin of Woekasjenko of Erdogan ze heersen over Venezuela, Saoedi-Arabië, Iran en zoveel andere landen waar het licht van liefde en vrede voorgoed uitgeroeid lijkt. En er zijn ook vele mensen als Herodes in hun koninkrijk van drank en drugs, van ruzie en geweld, van corruptie en terrorisme, van moord en doodslag. En mensen als Herodes die hoogtij vierten in hun rijk van miljoenen vluchtelingen, van vreemdelingen- en rassenhaat, van mensenhandel en mensensmokkel, van huishoudelijk geweld en ontrouw, van leugen en bedrog. En mensen als Herodes zonder ook maar enig respect voor natuur en milieu, en voor een gezonde aarde waar het heerlijk is om te wonen. Beste mensen van goede wil, want dat zijn we toch, soms dwalen ook wij rond in het onbekende en zien ook wij het licht niet meer. Laten we ons daar niet zomaar bij neerleggen. Laten we nooit opgeven te zoeken naar het licht van Gods liefde en

vrede dat Hij ons in de persoon van Jezus geschonken heeft. Jesaja zegt daar heel mooie dingen over. 'Sta op, laat het licht over u schijnen, want de zon gaat over u op', zegt hij. En die zon die over ons opgaat is Jezus. Laten we ons in onze zoektocht spiegelen aan de wijzen uit het oosten. Zij wisten helemaal niet wat, wie of waar ze moesten zoeken. Meer dan een ster die ze niet eens kenden hadden ze niet, maar ze gaven niet op. En toen de ster bleef stilstaan, knielden ze eerbiedig neer om hulde te brengen aan het Kind, aan Jezus, aan God. Laten ook wij dat doen: knielen om hulde te brengen aan God de Heer. Knielen in heel ons doen en denken voor Hem die is het licht van liefde en vrede. Moge dit feest van de Driekoningen ons daarheen leiden. Amen.